

Fieldturf Tarkett combineert kurk met olijfpittenproduct

Proef met nieuwe organische infill op veld in Den Haag na geslaagde labtest

Een proef op een voetbalveld in Den Haag moet uitwijzen of een mix van olijfpitten en kurk een verbetering van organische infill oplevert, zoals leverancier Fieldturf Tarkett en de gemeente hopen.

Autuer: Bart Mullink

Het veld van voetbalvereniging GDA in Den Haag is het eerste waar een mix van gemalen olijfpitten en kurk zich mag bewijzen als infill voor kunstgrasvoetbalvelden. Het gaat om een proef. De verwachte voordelen op het gebied van onderhoud en bespeelbaarheid moeten zich hier gaan waarmaken, zegt Rob Heusinkveld van Fieldturf Tarkett.

Fieldturf Tarkett meldde zich bij de gemeente met een voorstel voor een proef met Puremix, een 100 procent organische infill-mix op basis van olijfpitten en kurk. Den Haag besloot al in 2012 helemaal te stoppen met rubber-infill naar aanleiding van de berichten over milieuschade door verspreiding van microplastics. De gemeente was daarmee een van de koplopers. Kurk bleek hét alternatief en wordt sindsdien standaard toegepast. Inmiddels ligt er kurk-infill op meer dan 90 procent van de in totaal vijftig Haagse kunstgrasvoetbalvelden, vertelt Raymond van Hattum, projectleider sportparken bij de gemeente Den Haag. 'Op vier na; daar ligt nog TPE.'

Aanvankelijk leek TPE de Hagenaars namelijk ook een goed alternatief. Van dat idee werd echter snel teruggekomen, omdat TPE in de discussie over mogelijke Europese verbod-regels nog steeds in verband werd gebracht met microplastics. Van Hattum: 'We hebben nog vier velden met TPE. Die zijn aangelegd in de periode eind 2011-2012 en zijn dus nu aan het eind van hun cyclus. Kunstgrasvelden gaan tien jaar mee. Dit jaar of volgend jaar worden de laatste velden met TPE vervangen door nieuwe kunstgrasvelden met organische infill.'

Toepassing

Puremix kan een alternatief zijn voor kurk, als de verkrijgbaarheid hiervan vermindert door de toegenomen vraag. Die is te verwachten omdat er een Europees verbod op synthetisch rubber in voorbereiding is. Kurk kan dan weleens een stuk duurder worden, voor zover het dan nog te krijgen is.

Olijfpitten zijn interessant, ook los van de toenemende schaarste van kurk, voegt

Heusinkveld hieraan toe. 'De toepassing is economisch, functioneel en past goed in de circulariteitsgedachte. Olijfpitten zijn een secundair product dat vrijkomt bij de productie van olijfolie en consumptie-olijven. Qua CO2-uitstoot en energieconsumptie scoort dat veel beter dan kurk, omdat het een reststroom betreft. Bovendien is een olijfpit eigenlijk een (hard)houtsoort: ook volledig afbreekbaar, maar duurzamer en slijtvaster dan kurk.'

Getrommeld

De olijfpitten voor Puremix worden in Frankrijk door een *preferred supplier* van Fieldturf gemalen en getrommeld. Dat laatste om ze van de scherpe kantjes te ontdoen. Het eindresultaat ziet er op het oog vrijwel hetzelfde uit als kurk-infill. 'Je ziet hier iets verschil in kleur,'

'We hopen dat we gedurende de hele levensduur aan de keuringseisen kunnen voldoen'

zegt Heusinkveld terwijl hij tussen de Haagse kunstgrassprietten wijst. De kurkkorrels, die er al langer liggen, zijn iets donkerder. 'We zijn als beheerders allemaal op zoek naar natuurlijke infill-varianten', verklaart Van Hattums collega bij de gemeente Den Haag, Paul van Leeuwen. Van Leeuwen is verantwoordelijk voor het onderhoud van de velden. 'Wij waren ons aan het oriënteren op alternatieven voor kurk toen Fieldturf Tarkett zich meldde met het idee van een proefveld. Zo is het balletje gaan rollen.'

Uitgestrooid

Heusinkveld loopt trots over het veld waar drie weken eerder 15 ton – ongeveer 22 kuub – gemalen olijfpitten werd toegevoegd. Verdeeld over het hele oppervlak is dit een laagje van 3 millimeter. Medewerkers van de gemeente hebben dit vervolgens grondig vermengd met de bestaande kurk-infill. De hoop is dat het mengsel van kurk en bewerkte olijfpitten extra kwaliteit toevoegt, waardoor het onderhoud en de speelbaarheid van de velden met organische infill worden geoptimaliseerd. Naast de toepassing voor onderhoud mikt Fieldturf Tarkett ook op de realisatie van Puremix-velden bij renovatie of nieuwaanleg.

'Voetbalclubs spelen graag op de kurkvelden', onderstreept Van Leeuwen. 'Maar wij moeten wel zorgen dat de sporttechnische eigenschappen tot het eind goed behouden blijven.' De ervaring met kurk-infill is dat deze in de loop van de jaren wat in elkaar zakt. Meer dan rubber, weten de gemeentemannen, waarvan de sportieve eigenschappen langer intact blijven. Van Hattum weet: 'Zeker de eerste jaren houdt

het zich prima, maar in de tweede helft van de levenscyclus begint het te compacteren, een beetje samen te klonteren. Daarnaast verdwijnt er geleidelijk wat infill van het veld, bijvoorbeeld doordat het aan schoenen en kleding van spelers blijft hangen. Daarom is in de loop van de tijd vaak nieuwe aanvoer nodig. Het komt mooi uit als het geheel daardoor meteen weer wat losser wordt.'

Vanwege het compacteren worden de velden af en toe losgemaakt met behulp van onderhoudsmachines. Naarmate de infill ouder wordt, moet dit vaker gebeuren, in het kader van de uitdaging om de speelkwaliteit op het vereiste niveau te houden. Vaak losmaken is voor de mensen van de gemeente veel werk en het is ook niet al te best voor de kunstgrasvezel zelf. Omdat door het bijmengen van Puremix aan de bovenste kurklaag (die ongeveer 1,5 centimeter dik is) een losser verband ontstaat, zal er waarschijnlijk minder vaak gedecompacteerd hoeven te worden. Dit scheelt dan zowel qua slijtage als qua onderhoudskosten. Een kolfje naar de hand dus van de beheerder. 'We hebben er ook goede verwachtingen van; anders hadden we niet aan de proef meegedaan', verzekert Van Hattum.

Eigenschappen

'Niet dat een veld door zo'n ingreep langer meegaat', stelt Van Leeuwen. 'Ze gaan meestal tien jaar mee. Maar wat ons betreft liefst wel met een hoge sporttechnische kwaliteit tot het einde.' Dat vindt hij het belangrijkste van de proef: dat er meer zicht ontstaat op een mogelijkheid om de sporttechnische eigenschappen goed te houden. Van Hattum: 'We hopen dat

De bewerkte olijfpitten worden uitgestrooid.

Het resultaat: een lossere bovenlaag die voor de gewenste grip zorgt.

Mengen met hark en borstel

De proef in Den Haag betreft een bestaand veld met een infill van kurk. Deze werd aangevuld met Puremix. Bij de aanvulling van een bestaand veld met kurk-infill moet het beoogde mengproces ter plaatse gebeuren. Ook hiervoor bleek de proef nuttig. De kurk ligt er al, de toevoeging bestaat dan geheel uit korrels op basis van olijfpitten. Deze worden vervolgens door de toplaag gemengd, waardoor die losser wordt.

Eerst werd geprobeerd het materiaal met een trekkerhark te mengen met de bovenste centimeter kurk. Voor de beoogde mate van menging bleek dit onvoldoende, reden om een week later grondiger te werk te gaan, deze keer met een borstelmachine. Dit leverde wel het gewenste resultaat op. Bij een nieuw veld gaat het maken van gemengde lagen eenvoudiger. De infill kan dan al in de juiste mix worden aangevoerd.

Heusinkveld is vooral benieuwd naar de reacties van de voetballers. Uit laboratoriummetingen en praktijktesten komt een verbeterde grip naar voren. 'Doordat de bovenlaag iets losser is geworden, zullen de noppen onder de schoenen meer houvast hebben.'

'Olijfpit is hardhout – ook volledig afbreekbaar, maar duurzamer en slijtvaster dan kurk'

we zo gedurende de hele levensduur aan de keuringseisen kunnen voldoen.'

Zijn collega van onderhoud houdt een slag om de arm, onder het motto eerst zien, dan geloven. Want, weet hij: 'Er is nog niet tien jaar getest. Pas op dat moment weet je of je aan het eind van de levensduur van een veld kunt zeggen: dat was goed spul.' Voor een voorlopige conclusie over olijfpitten in het mengsel met kurk-infill zegt hij graag de proefperiode van het komende half jaar af te wachten. Ook de ervaringen in het buitenland worden intussen met interesse gevolgd.

Goedgekeurd

Fieldturf Tarkett mikt voor de Nederlandse markt nu op mengsels van kurk en olijfpitten.

De bedoeling is zo de voordelen van beide te benutten voor een zo goed mogelijke speelkwaliteit. Heusinkveld: 'We hebben twee systemen die beide in het laboratorium zijn goedgekeurd conform de laatste KNVB-normen uit 2019. Deze staan vanaf eind maart dit jaar op de NOC*NSF-sportvloerenlijst en mogen worden aangelegd onder de noemer 100 procent organisch en gelijkwaardig aan kurk. Welke variant het geschiktst is, hangt af van de lokale omstandigheden.' Van Leeuwen overweegt: 'Er zijn zoveel verschillende soorten infill. En dan is ook infill zelf nog een hot discussie-item op dit moment. Wie weet wat dat nog teweeg gaat brengen en of we op termijn zonder kunnen.'

Raymond van Hattum

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!